

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Megtörnek Jakabék.

Írta: Mándoky Lajos.

Budapest, 1905. nov. 10.

Lehet-e, képzelhető-e másként?! — Megtörhetné-e valaki a nemzet egységes táborát, ha erkölseink csak mint a történelmi emlék utolsó roncsai maradtak volna is meg? Egy minden áramlat zsoldjába szegődni kész patkányhad nem okoz kétséget, ingadozásra való hajlandóságot, hogy bárkit is, ki nemzetének hű napszámosa volt eddig, áthajtszon a másik oldalra, a haladás oldalára.

A királyi pécsettől szentesített világesalás, mint félrevezetés árán csikarhatlak onnan ki mindenre kész kalandorok, hová ilyen embereknek betolakodni az angol minta szerint, melynek ez a rövidlátó had is hangoztatója lett, nem volt szabad. S különben is, miként a múltban, úgy a jelenben is elég volt az angol példából, mert ott a vétő nem nyújtózhatik a korlátlan mezejéig.

Tekintszen a banda Oroszország felé és hagyjon alább a hanghordozással!

Minden zsarnokság rövidéletű, mert pusztulása gaz terveinek ostobaságában, kivihetlenségében rejlik!

A szuronyokra támaszkodni rövidlátás, Jakabékra félkegyelműség. Igazság nélkül nincs azoknak ereje, mert a nemzeti gondolatért elvérzettekkel együtt érez

ma a nagyvilág, míg Jakabék áramlatát már lerázta.

Lábához bocsájtotta szuronyát a rab-ságban nőtt orosz és csak a szabad magyar alföld magyarja fogná vérbefojtani az eszmét, melyért többen tudtak meghalni, mint élni?

Ez ultima ratióra gondolni egy jelentőségű az esküben vetett hit kiirtásával. De minden várható ott, hol a gyepő gonosztevők kezében van.

A választás, ha bármely pillanatban következik is, Jakabéknak még Vészi fővezénylete alá helyezéseivel sem hozhat hajszálnyi reményt. A rokonalanság, mi ez ügynökök üvöltözését kísérte, volt egyszersmind halálítéletük és kiáltó bizonyíték a nagyvilágnak, hogy nemzetünk politikai érettsége magas fokú.

Nem szorulunk mi ajándék alkotmányra, mikor itt az alkotmány mindenki lelkében lakozik.

Jakabék usznak a szabadságban és el akarják hitetni a józan magyar paraszttal, kinél nagyszerűbb agyat a földtekén egy parasztságának sem adott a gondviselés, hogy ők rabok.

Ki bántja őket? Ki fosztja meg jogaikat?!

Fejérvári és Vészi, az új népfordalmárok és mikor a legnagyobb rablásra vállalkoztak, Jakabékkal úgy hirdették, hogy adni akarnak. A szélrózsa minden

irányában utnak eresztik pénzzel megrakodva a legszegényebb osztály, a munkások tolvajait és kezdik hirdetni az ígét. December 19-én a haladó párt gerince, a miniszter urak az időközi választásokon megvásárolt szavazatok súlyával akar hatni, mint iránytűjével a haladás megindulásának. Ilyen kerületekre gondolt a nagy Szilágyi, mikor a képviselő küldés jogától fosztotta meg a jellemtelenség esordáját, az utcaleánygyá lett polgárok összességét.

Buda áll, de közvetlenül körötte korcs ivadék tanyáz!

Ezeket pellengérré állítja az Új-párt, fölvetve velük a harcot és a Szabolcs megyei szervezkedők is átkot szórnak a megejtettekre.

Jakabék diszeit történelmi egyházak vetették a bojkott szorító gyűrű alá. — Várjuk a szabadkőművesek, a páholyok nyilatkozatait, mit szólnak szabadon gondolkodó vadászokhoz.

Nem ezt várta senki zárt árnyat nem tűrő testületi szervezkedésüktől. A szabadgondolkodás nem ölelközhetik össze azokkal, kiknek eszközei a klerikális reakció legsötétebbjeinél is durvábbak. — A páholyok csak nem kapaszkodhattak az egyetlen szavazati jogba, mint amelyet amugy is kiterjeszteni akar mindenki és az az általános királyi jelző nem megkötések nélküli.

T Á R C A.

Irma.

— A „SZABOLCS” számára írta: F. Imréné. —

Mindig néma düh tölt el, ha őt látom. Visszafojtva keserű bánatom tengerébe fájdalom, mely hozzánt a Kerepesi-uti temető meghalt csöndjéhez, átsietek a másik oldalra. Nem szivelhettem a gonoszlelkű nőt, ki elrabolta annak egy töredékét, kit én oly igazán szerettem. De sok könnyet ejtettem sírva, melynek őiök nyugvója az én egyetlen kincsem, az én korán elhunyt férjem. Csak egy nő tud igazán, örökké szeretni...

Mély fájdalom tölt el mindig, ha a női becsület cynikus gyilkosainak könyveit olvasom. Érzem, hogy soha más az én gondolatvilágom részére nem lesz, mint férjem, kinek eszményi emlékezetét Irma zavarta meg. életében és Irma kísért a siron túl is.

Féltékenység gyötör még most is, mikor már az én Sándorom az örök birodalom lakója.

Hulljatok könnyeim mindig ő érette, de szívem ha dobogsz, szórj a gonosz nőre a kedves megemlékezés árnyékából egy gonosz sugárt is, mely átkot szór feléje.

Férjem a mintajellem, a kölesönös szenvedélyes ragaszkodás után tett nejevé. Mi, mint leányok, igaz, minden élénk botlott férfit ártatlan szenvedélyünk központi hőségé gyorsan megteszünk. S ez legnagyobb szerencsétlensége a női nemnek. Könnyen szeretünk, mert könnyen hiszünk. Részbe van ebben a nevelésnek, része a vallásoktatásnak. Előttünk minden oly gyorsan lesz hitté. De én nem csalódtam. A gyermekleány nem álmódott, mikor a férfi hangjában a nemesség kiáradását kutatta, találta. S mily végtelen boldogsággal tekintettem a lovakra, melyek vonathoz röpitettek. Mintha velem éreztek volna, ki siet azt mindenkitől menten magának mondhatni, ki megesküdött arra, hogy az enyém lesz, csak az enyém. Érthetetlen, de mégis való, hogy a nagy világ ő parányi sejtjei csak a kis kör körül tudnak forogni, mit Irma rabolt el tőlem és vissza csak a halál tudta adni. Oh, hogy eddig kellett várom, oh, hogy azt juttatta ismét nekem, mi

másoknak elvesztést jelent. S mindezt Irma, a karcsu kígyó tette. Boldogságról regélt minden, ezt csilingelte az utcáról a villanyos, ezt az óra, mikor ütötte a haladást az elmulás felé. Családi fészünk melegsége kiáradt a bűnös utcára és azt hittem, megtermékenyíti azokat is, kik fertőbe merültek. Mert hogy ilyenek is vannak, én, a leány, soh' sem is tudtam. Férjem rebegte el, mikor munkában kifáradt fejét simogattam lakásunk titkainál helyén: „Légy jó asszony mindig, én kis feleségem. Mi férfiak gyorsan megöregszünk és az ily fiatal asszony még akkor is fiatal, mikor bennünket az élet megörölt.” „Látod azokat a bűnös nőket az utcán, akik elől veled kitértem, mint vőlegényed, azok mint botlott asszonyok, kiket férjük kiutasított. Meg ne csalj soha.”

Nevettünk a pajkos gondolon. S mit hozott a közel jövő.

Férjem két évi házasság után későbbben kezdett hazatérni.

„Sok a munka.” „Fontos ügyek.” Nagy megbízatás s ki tudja mi meggátolták hazatérését. Ragaszkodásom mást is észrevett. Elfojtottam gyanum. Az én kincsem hi-

Eisler Károly nyiregyházai

cipő, divat és rövidáru üzletébe megérkeztek rendkívüli nagy választékban az

ő s z i d i v a t c i k k e k

cipők, Zachariás keztyűk, csillag védjegygyel ellátott nyakkendők, valódi szörme boák stb., stb.

Lapunk egyes számonként Hirschler Mórnál kapható. Mai számunk 12 oldalra terjed.

S aztán mit várnak Vészi kinevezendő főispánjaitól és a már kinevezettekétől?!

Rendes időben disz a főispán, idegszal a megye és a kormány között. — A jelenlegiek közvetítették az idegrezgés hullámaikat, megmondták azt is, hogy dübörög a megyék termeiben a szabadság-féltés szerelme. De lágyabb ének kell nekik! Küldik a durvább idegzetűeket, a süketeket.

Ezek nem méltók a hangfogó szerepére, amint a megyék Pestmegye mintájára a hajduk eszímájával rugatják őket a könnyelmű pályaválasztás tanítómesterehez, Kristóffyhoz. A nyugdíjvadászok úgy hiszik, hogy a hűtlenség nem eszutatja ki a nyugdíjogosultságot is.

Mit tehet az olyan főispán, kitől idegenkedéssel huzódik el a jobb érzés? Nemzet ellen kormányozni kétélű fegyver. Kiesuszik a nagyhatalom és azt veszik észre, a generális Jakabvezetők, hogy Humbertné örökségét rejtegették.

Jakabék különben végig a katonaság leszerelését hirdették és a kis hamisak mily hűtlenek a pénzsagra.

Eddig úgy mondták a lóvásártér nemzetközi népének, hogy egyetlen ellensége van a népszabadságnak: a szurony. Most már más kell: mandátum!

Képviselők akarnak lenni Jakabék! Ugy mint osztrák pincér társaik.

Nálunk azonban még a pincér is utóljára hagyja e heréket kik körutazásra készülődnek.

A korona fénye szép zománcot kap az ő révükön!

Csak folytassák az elidegenítés munkáját, míg körmükre nem koppint királyunk, mert áttör a világosság parányi nyílásokon, mért ne törhetne át Bécs falain

Jakabék tényeit bírálja Nyiregyháza Bánffy rövid napok multán.

Szabolcsvármegyének nagy napja lesz ez!

A szervezkedő Uj-párt méretei országos fontosságúak, országos sulyuak, me-

lyet meg kell hallani Bécsnek is, hogy megtörjenek Jakabék!

Pártszervezkedésre érkezik le, de legyen ez egyszersmind egy magyarságában Bánffyhoz méltó megye, osztatlan sorakazása az egyetlen kincsünk megvédésében összeforrott szíveknek. Aznap van Erdélyrészi megyéinknek hadüzeneti gyűlekezése. Erdély, ha küzdelmünk történelmi napjaiban e nevet használhatjuk, sziklabérczein nőtt, magyarságában sziklaszilárd fia Nyiregyházán nyilatkozik. Reszkessenek e napon Jakabék, de ünnepeljen a honfi bánata, a honfi reménye. Csata folyik, a küzdők, ha más pártbeliek is, ott lesznek.

Nyiregyházán guny nélkül szabad még hirdetni: magyarok vagyunk!

Meghallják e hangot messze vidéken. Legyen az erős!!

Bánffy jön!

Befejezett tény, hogy Báró Bánffy Dezső, az Ujpárt hatalmas egyéniségű vezére a f. november 18-án Nyiregyházára érkezik abból a célból, hogy Szabolcsvármegyében az „Ujpárt“ megalakításánál egyéniségének nagy sulyával, politikai elveinek erejével, s nemes törekvésének megvilágításával segédkezzék.

Bizonyos az is, hogy az országos politikai közélet kitűnőségeinek egész serege fogja szabolcsi utjában elkísérni.

Egy magában az a tény, hogy Szabolcsvármegye közönségének a nemzet életbevágó érdekei iránti meggondolt érzelme lehetővé tette a 19-iki imposánsnak ígérkező politikai ünnepély rendezését, s hogy ezen ünnepélynek messze kiható fényt és jelentőséget nyújt az ország egyik vezérpolitikusanak megjelenése. — annyira örvendetes, hogy annak mérlegelése elől azok sem térhetnek ki, akik többé-kevésbé megszokásból és hevesebb vérmérséklet üző ösztönétől sarkalva, más jogalapot tartanak egyedül üdvözítőnek a nemzet részére.

Ettől eltekintve, a napról-napra jobban összekavarodó politikai helyzet, amelyből mindinkább kifejlődik az abszolutizmusnak utált szörnye, szinte szükségessé teszi, hogy a közélet irányítására hivatott vezérek a nemzet részére megadják azokat a zsinórelveket, amelyek követése az abszolutikus törekvések visszaverését és a nemzeti függetlenség örökké tartó megszilárdítását fogja megteremteni.

Ebből a szempontból 19-iki pártalakulás Nyiregyházára fogja áthelyezni a politikai élet sulypontját, s e nap országos jelentőségre tarthat számot.

Báró Bánffy és nagy kíséretének méltó fogadása mozgékony rendező bizottságot tart állandóan munkában, s nincs kétség az iránt, hogy Nyiregyháza város és Szabolcsvármegye közönsége az esemény fontosságának fe ismerésében önkényt megtesz mindent, ami a nap fényét, sikerét és jelentőségét biztosítja.

A rendező bizottság élén gróf Pongrácz Jenő a közönséghez a következő felhívást boesátotta ki:

Polgártársak!

Folyó hó 18-dikán délután fél 2 órakor érkezik Nyiregyházára az Ujpárt feje, a szövetkezett ellenzék egyik kimagasló vezérférfia: *Báró Bánffy Dezső*, az Ujpárt számos kitűnőségének kíséretében, oly célból, hogy pártját Szabolcsvármegyében is szervezze, zászlaja alá gyűjtve mindazokat, akik Deák Ferenc nagy művének erejében biznak s annak becsületes végrehajtásától nemzetünk erkölcsi és anyagi javainak gyarapítását és biztosítását remélik.

Báró Bánffy Dezső válságos időben hagyta el visszavonultságának nyugodalmas tanyáját, hova mint igazi hazafias magyar mágnást, közmegbecsülés és a koronás király osztatlan kegye és elismerése kísérte; elhagyta pedig azért, hogy védelmére siessen veszélyben forgó alkotmányunknak s nagyszabású egyéniségének, kiváló politikai tehetségének minden sulyával ostromolja azoknak táborát.

deg lett. Nagy csapás előszelét kopogta minden. Feszülten vártam. Kicsiny szívem reszketett bár, de azt susogta, hogy megcsalásom után is szeretem. De még csak derengett a gondolat. A féltékeny asszonyt talán végzetes hajtja vetélytársnőjéhez. Barátnóm hívott meg. Sok asszony volt együtt. „Sárközy Miklósné“ mutatott be a jelenlőknek.

Egy magas barna leány megrezdült e névre. Később kérdezősködni kezdett, vajjon Sárközy, az én férjem, nincs-e rokonságban egy általa leirt férfiúval.

Feljajdultam. De tartottam magam. Ne kerüljek a társaság nyelvére.

De Irmának meg kellett mondanom, hogy ez ember a „férjem“. Megmondtam neki és ő miként én, halotthalvány lett.

Siettem távozni a helyről. Férjemet akkora gazságra megérettnek nem hittem volna. Elhíttetni e leánynyal, hogy nőtlen. S e kinos pillanatban talán inkább szántam a leányt, mint magamat.

Férjem nem tagadott. Bevallotta, hogy szereti a leányt, de erősítette, hogy ugyanoly szent érzése irányomban, mint azelőtt.

Kettőt szeretett és nem tudta érezni egynek fájalmát sem. Minden férfi a gonosz önzés rabja.

Ő csak a saját helyzetének tarthatatlanságára gondolt és nem az okozott fájdalomra.

Szeretné birni azon szép leányt és megtartani engem is, nejét, gondolám. De tévedtem. Ő már a leányt kedvesévé tette, mikor én azt hittem, hogy csak hazudozik neki. E kettőség tarthatatlansága hajótöréshez közeledett.

Férjem megbetegedett. Most végre egészen az enyém volt. Betegsége alatt kigyógyul a leányból is. De nem! Lázalmában Irmát kereste. És én engedtem kívánságának. Elhívtam a szerencsétlen leányt. Éreztem, hogy egy nagy betegől nem tagadhatom meg kérését. Irma eljött. megkért, hogy ne haragudjam reá. S végre még belopódzott egy gyöngéd érzés keblembé. Szeretni fogom Irmát, kivel közösen szeretetem személyes. Hazug állítás! Hogy nő csak gyűlölni tudhatja férje elrablóját.

De közelegett rohamosan a tragikus vég: férjem meghalt.

Elzsibbadt érzékekkel borultam távozó tetemére. Nem láttam a köröttem történt eseményekből semmit. De e zsibbadtságból is fölrazott valami. Ott könyezett egy másik nő is a sírnál. Ő az én rémem. Hittem könnyeinek őszinteségében. De nagy világosulás, a gonosz teremtés anyagi támogatását siratta csak. A temető árkába becsempészte a pénz gondolatát. Szerencsétlen kor, melynek ily női vannak. Azért sirt, mert férjem levelei igazolták, hogy hozományt ígért férjhezmenése esetére. És most ez semmivé lett. A temetés utáni héten már ő polgári hatósággal egybekelt egy diszpeldányával korunk férfainak.

Igy végre enyém vagy drága halott! Örökre enyém. De ki érti meg a női szív rejtelmét? Kísértő rémem azért kinos álmaimban ma is e név: „Irma“.

A nagy város piszkos zajában ha látom a bűnt, mindig Irmában látom.

S ráborulva a kökeresztre várom a nagy napot, melyben a nemzeti temetkezés eszméért élő harcosaival hozzád temetkezem én is, a te jó feleséged, korán elhunyt Sándorom!

Jövel szép nap, jövel!!!

Szörme Boák

Kohn Ignác

divatáru üzletében

a legfinomabb kivitelig kaphatók

Városházpalota.

kik mint egy idegen, magyarellenes hatalom zsoldosai, ádáz lelketlenséggel verik az éket király és nemzet közé s a leggyalázatosabb lelkiismeretlenséggel készülnek elköttyavetyéini nemzetünknek minden földi kincsénél, gazdaságnál drágább kincseit: alkotmányát, szabadságát, önálló nemzeti létét.

Báró Bánffy Dezső ma Kossuth Lajos fiával egy sorban harcol nemzetünk becsületéért, ősi alkotmányáért, boldogulásáért és felvirágzásáért.

Hazafias kötelességet teljesítünk tehát mindannyian, ha örömmel és lelkesedéssel köszöntjük Szabolcs vármegye földjén s lelkes fogadással tesszük felejtethetlenné eme látogatását, tőlünk telhetőleg emelve annak politikai jelentőségét.

Hazafias üdvözzel
a végrehajtó bizottság nevében:
Gróf Pongrácz Jenő,
elnök.

Műszaki alkotások.

A „SZABOLCS” számára írta: **Straub Sándor** tanár.
(Egy műszaki álmom. Csatorna építkezések. Hegyvidéki vizek szabályozása.)

Amikor tisztelt szerkesztő barátom felszólított, hogy lapodban műszaki, iparfejlesztési, iparoktatási, általában közgazdasági cikkeket írjak, elgondoltam, hogy vidéki lapban talán inkább helyi érdekű dolgokról kellene írni, amihez természetesen az illető város és vidék viszonyainak alapos ismerete szükséges. Mint fővárosi ember azért inkább általános érdekű cikkezzel foglalkozhatom, amelyekből azonban a vidékek viszonyaira is következtetést vonhatunk.

Amint így a megírandó cikk fölött gondolkodtam, elszunyadtam. Álmomban a magasban lebegtem, aaltam Magyarország területén. Láttam ezüst fonalként végighúzódni az új csatornákat, mellettük viruló kerteket, aranykalásos földeket, megolédett munkás, jó magyar nép sürgött forgott a földeken, felhasználva ez áldott földnek termékét, minden előnyeit. Megépültek az alföldi csatornák; Nyiregyháza és Debreczen is kapott egy csatornaágot.

A Dunát az Alföld nagy folyójával, a Tiszával több helyen keresztcsatorna kötötte össze; Fiume felé már vizen szállították a terményeket, a Karszt sziklai csatornával át voltak szelve. A főbb vasúti vonalakon már elektromosan közlekedtek, minden 15–20 percben, több mint száz kilométer sebességgel hajtott kocsikon. A vasút mentén hatalmas áramfejlesztő villamtelepek kérnyei meredeztek az égnek, s a fejlesztett áramot nem csak a vonal számára használták fel, hanem a vonal közelében levő városokat is azzal világították, s látták el hajtó erővel az ipartelepeket.

Az északi vidékek hegyvizeit is lefoglalták hajtóerőül a vasutak és ipartelepek számára. A szénbányák területén nagy erőtelepek létesültek, s vezették onnan el és osztották szét a nagy feszültségű elektromos áramot, felhasználva a bányatelep olcsó és szállításra nem érdemes hulladék szénét.

Hazánk keleti és északi bércei vidékeinek vízgyűjtő területén hatalmas vízműveket láttam völgyzárlatokkal; a gátak felfogták a lerohanó vizet, a szerte széjjel folyó, csörgedező patakok irányát a vízgyűjtő felé irányították, azok folyását szabályozták s a viznek munkáját hajtó erőnek felhasználva, a kultúra szolgálatába fogadták. Mindenütt intenzív gazdálkodás folyt. Honfitársaink egy része visszatért az idegenből, mert itthon is

mégélhetett; a sors által széjjelszórt magyar ismét egyesült a haza szent földjén, mert hiszen elérnek ebben az országban még egyszer annyian is.

A Tisza, Duna s a nagyobb folyók mentén a mélyen fekvő medencékben nagy halas tavak létesültek s szolgáltaták nagy mennyiségben ezt a táplálékot is. Fővárosunk nagyon megnagyobbodott; a Gellérthegy új dísz öltött; fent a Pantheon épületének remeke koronázta ormait s estéknél a kupolából hatalmas elektromos reflektorok lövették szét a fényt, melyeknek nemzeti színű sugaraibirdették a magyar nemzet fennállását és dicsőségét. A hegy belsejét kivájták, nagyméretű barlangok alakultak, vizesékek, vízmedencék díszítették a hegy belső parkját s a Duna egyik mellékágacskája a hegybe bevezetve alkotta a földalatti folyót s ezer meg ezer villamos lámpa csillogó fénye tette tündérivé a látványt.

A főváros alsó részén nagy terjedelmű kereskedelmi kikötő létesült, áruházzakkal: számos hajóról rakodtak ki és rakodtak be; a pesti oldalt körcsatorna foglalta körül, szolgálván közlekedésül és öntözésre a kertészet céljaira.

A Dunán, Tiszán és csatornákon rendkívül élénk volt a forgalom; terményeket, iparcikkekét és egyéb árukat szállítottak. A fő folyókon új szerkezetű, gyors járású hajók közlekedtek, szállítván kelet, nyugat, észak és dél kereskedőit, turistáit. A folyók és csatornák mentén nagy ipartelepek létesültek, feldolgozván a hazai nyersanyagot; a nagy vágóhidak jégművekkel, hűtő kocsikban szolgáltaták a húsfélét az ország minden vidékének. Az Alföld sáros, kátyus utai helyett jól készített utakat láttam s azokon száguldtak végig a gépkocsik, akár csak Franciaország remek útjain. Az utakat mindenütt gyümölcsfák szegélyezték, a kertekből virág illat áradt szét. Vidéki városaink rendezettek voltak; a létesített városi vízvezetékekkel és csatornázásokkal az egészségügy lényegesen javult, mert a közjólét általános emelkedésével a járványos betegség és halálozások száma lényegesen csökkent.

A kisipar a városokban élénken fejlődött, mert az ipari nagyáru-csarnokba szállíthatták a kész árut, ahol biztos vételre találtak; itt nekik előleget adtak és olcsó kölcsönöket engedélyeztek. Láttam nagy épületeket, ahol elagott és munkaképtelen szegény embereknek adott hajlékot a jótékony társadalom s az általános biztosítás révén öreg napjaikra megadatott nekik a mindennapi kenyér. Az erkölcsök megjavultak, mert a nyomor tűnedezett.

Hogy mennyi fog ebből az álomból megvalósulni, azt a jövő fogja megmutatni. De beszéljünk most komolyan és lássuk először a vízépítkezési és vízgazdasági kérdések terén legközelebbi miképpen megoldások várhatók. Magyarország hegyvidéki vizeinek rendezésétől és csatornák építésétől manapság már eltekinteni nem lehet, mert mezőgazdasági terményeinket és a tömegáruknak a vizen való olcsó szállítása, de a vízgazdasági kérdések, mint öntözés stb. a két elmúlt század évtanulságai következtében mindinkább előtérbe lépnek, s ezek fogják a jövő évtizedek nagyobb közmunkáját képezni, ily képpen kenyéret adnak majd a munkás népnek is. Sokat irtak és vitatkoztak már e kérdések fölött anélkül, hogy a megvalósulás útján lennének, de reméljük, hogy ezután már az illetékes körök kemolyan foglalkoznak nagyobb szabású gazdasági kérdésekkel is. Eddig főleg vasúti kérdések domináltak, de az utóbbi évek parlamenti viszonyai sem voltak alkalmasak arra, más jellegű nagyfontosságú közgazdasági kérdésekkel behatóan és alaposan foglalkozhattak volna. De a sajtónak is kötelessége volna a közönség

érdeklődését a közjólétre és a közvagyonosodásra irányuló mindenféle kérdések iránt jobban felkelteni mint most, s hozzászoktatni a közönséget, hogy ilyen kérdések iránt állandóan érdeklődjék.

* * *

A Magyar-Alföld vízrendszerének legmélyebb vonalát a Tisza folyása képezi, mely ugyanazon szélességi fok alatt jelentékenyen alacsonyabb a Duna vizénél. A kis- és középvizek idejében a Duna több nélkülözhető víztömeg felett rendelkezik, mint amennyit az egész Tisza-rendszer levezet. Tekintve még a légesapadék csekélységét (évi 50–60 centiméter) és kedvezőtlen elosztását, nagyon érthető, habár az Alföld öntözése és egyéb vízhasználati kérdése, mint hajózás, erő kifejtés és belvízlevezetés igen fontosak, hogy ezen a téren csak komplikált, habár egészen biztos uton lehet kielégítő eredményekhez jutni. *Koltor László* kiváló magyar csatornatervező mérnök ez irányban tervet készített, mely figyelmünket a legnagyobb mértékben kiérdemli.

A Duna- és Tisza-köz Pest-, Csongrád- és Bácsme gyékben, még aránylag legkönnyebben látható el egy teljesen megfelelő vízhasználati rendszerrel, mely a hajózás, öntözés, talajjavítás, belvízlevezetés és a haltenyésztés érdekeinek is legnagyobb mértékben megfelelhet. Ezen rendszert képezi a „Budapest-Szeged-Csongrádi nagy csatorna“, melyet ez alkalommal szintén ismertetünk és ennek több irányban való elágazása.

A Tisza keleti, vagyis baloldalán, Szatmár, Szabolcs, Hajdu, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Bihar-megyékben feltűnik azon fensík, mely a Kraszna-Szamos, Ér-Berettyó és Tisza között terül el. De ezen magas terület is sok apró ér által hullámos felleget kap, mely leginkább Nyiregyházától és Debreczentől keletnek mutatkozik.

Tekintve a Tiszának és mellékfolyóinak igen gyakori kis vizét, mely éppen akkor áll be, mikor az öntözés és hajózás legszükségesebb lenne, csak úgy oldhatjuk meg ezen két kérdést, ha egy megfelelő felső tiszai ponttól egy oly magas vízszintű, illetve „Felső öntöző és hajózási csatornát“ vezetünk ki, ki, mely Szatmár, Nagykároly, Érmihályfalva, Debreczen, Hajduböszörmény, Hajdunánás és Nyiregyháza körül húzva itt ismét a Tiszába torkolodik, illetve hajózási utján leeresztetik.

Debreczennél elágazik a magas vízszintű csatornából az „Alsó öntöző és hajózási csatorna“, mely a Hortobágy, Hajduszentpál, Hortobágy, Püspökkladány, Turkeve és Mezőtúr irányában és a Hortobágy és a Berettyó csatornák befogadásával Szarvas alatt a hármas Körösbe vezet, melynek felhasználásával Csongrádnál a Tiszába torkolodik. Itt közvetlen érintkezésbe lép a budapest-csongrádi csatornával, mely által a közvetlen kapocs a fővárossal és a Duna útján Ausztriával és Németországgal biztosíttatik.

Visszatérve a „Felső öntöző és hajózási csatorna“ céljaira, ki kell emelni, hogy tápláló vizét biztosan csak a Tiszából és Szamosból nyerheti. A felső Tisza száraz nyári és őszi időben legalább 45 köbméter és a Szamos Szatmár felett mintegy 16 köbméter víztömeget vezet másodpercenként. Ezen két folyóból a fele részt beszolgáltatjuk a csatornába, úgy, hogy ennek legkisebb vízmennyiségét 30 köbméterben állapíthatjuk meg, ami nem zárja ki, hogy kedvező viszonyok között a csatorna víztömege 50 köbmétert is elérhet. Ezen mennyiségből 20–40 köbméter az öntözést, a fennmaradó legalább 10 köbméter a hajózást szolgálná.

Az öntözés első sorban a városok és községek mellett lenne alkalmazandó, másodsorban a takarmány nagyarányu termelésénél, harmadsorban a kedvező hatást biztosító

legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen láb-

Sirolin badozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

egyéb növényeknél. Az öntözés a Hortobágyon és az alsó csatornán is alkalmazható lesz.

Ott, ahol a terepviszonyok a csatorna vízszintében lépcsőzetet követelnek, ahol tehát kamarás-zsilipek (csegék) alkalmazandók lesznek, ott a megfelelő vizesések turbina kerekek felhasználásával erő kifejtésre lesznek fordítandók.

A csatorna hossza a Tiszából való kiágazást Debreczenig 160 Km., innen pedig a hármas Körössel egészen a csongrádi torkolatig 140 Km., úgy, hogy az egész csatorna, a felső Tiszától az alsó Tiszáig Csongrádnál 300 Km. hosszú. Ehhez hozzáadva a budapest-csongrádi csatorna vonalat 170 Km. hosszal, az egész csatorna vonal hossza a

felső Tiszától Tekeháza alatt egész Budapestig 470 Km.

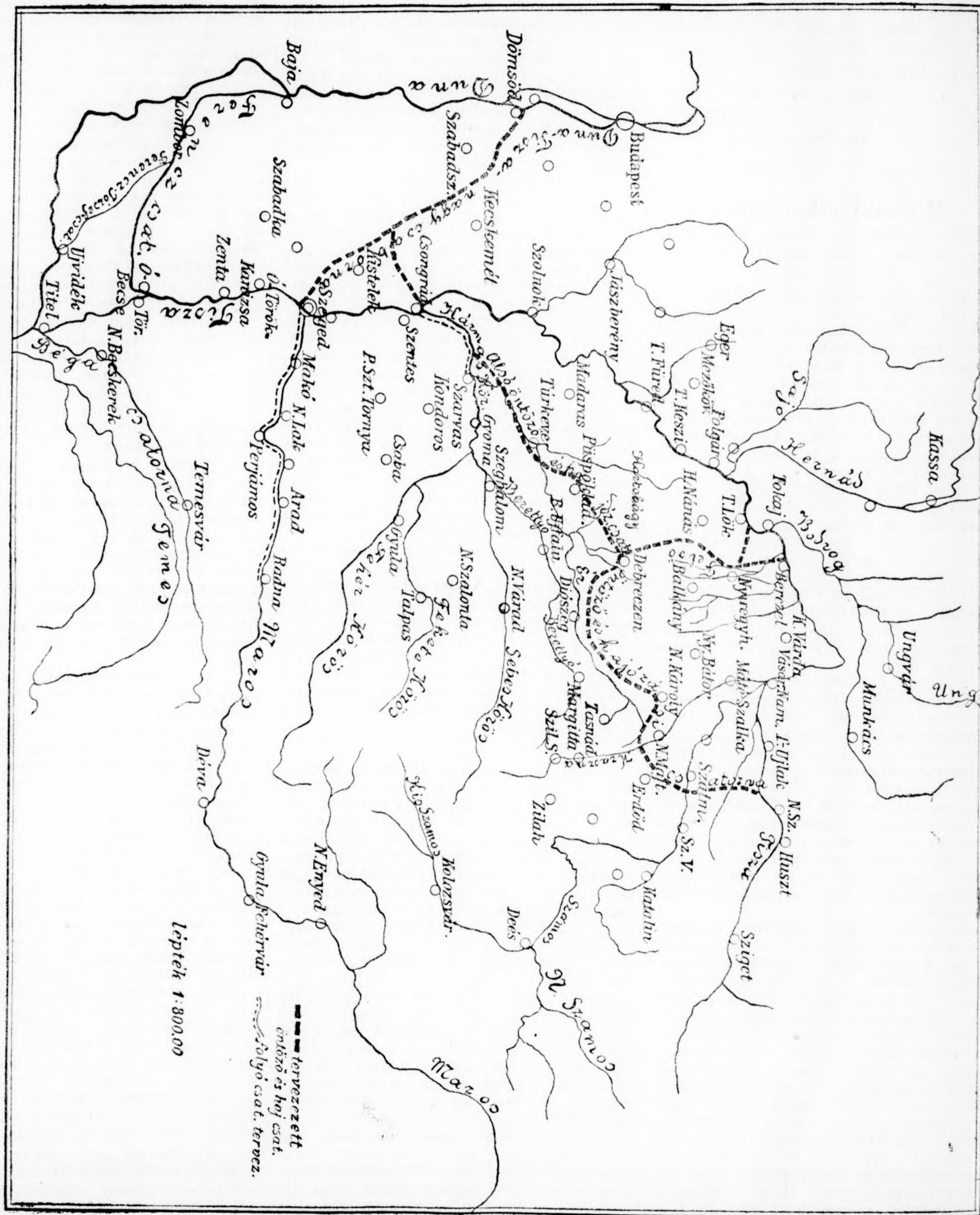
Ezzel szemben a folyamhossz a Tiszán és Dunán mérve kitesz 1352 Km.-t, tehát majdnem háromszor annyit, mint a csatornán, melyen hegymenet számításba nem jön, tehát nemcsak a hajózás, hanem a tutajozás is a felső Tiszából és mellékfolyóiból a főváros felé lehetővé válik. Az egész csatornán a felső Tiszától Budapestig a 470 Km. hosszú vonalon mintegy 12 hajózsilip (csege) lesz szükséges.

A kiindulási pontnál Tekeháza alatt a vízszin 126.0 méterrel a tenger színe felett, Debreczennél circa 120.0 méterrel, Csongrádnál pedig 77 méterrel lesz megállapítható;

Tiszalöknél pedig a felső csatorna 90.0 méterrel torkolodnék a Tiszába.

A csatorna vízszíne Budapest alatt Dömsödnél átlagban 96.0 m. magasságban lenne, úgy, hogy Csongrádtól Dömsödig a különbség 19.0 m., mely 3 lépcsőzetben kamarás zsilipek útján lesz leküzdve. Hogy a vízi erő a felső és alsó csatornán Tiszalöktől Csongrádig tényleg szerepet játszhat, abból is ki lehet látni, hogy a legkedvezőtlenebb vizállási viszonyokban is, a hasznosítható és a 470 Km. hosszú vonalon és 5 kamarás zsilip mellett legalább 30 métert teszen ki, mely csak 10 köbméter vízmennyiséggel másodpercenként elektromos energiában mintegy 2000 lóerőre tehető. (Folyt. köv.)

A Magyar-Alföld fő-csatornája, Koltor László mérnök terve szerint.

gyáskelmékben állandó nagy raktár.

KOVÁCSI JENŐ

Női divat kelme-vászon és fehérnemű áruháza,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2-ik szám.

Óriási választék a legujabb hazai és angol szövetekből,

női- és férfi-ruhákra.

Blous és pongyola kelmék remek kivitelben.

gyáskelmékben állandó nagy raktár.

Kublin Zsigmond.

(m. l.) Uj név. Magyar ember és szomoru, hogy a külföld, az egész világ nagy lapjai révén tudjuk meg, hogy a miunk. Egy csodás gondolkodó, kire részletesen visszatérünk lapunk jövő számában, a ki a tudomány egy nagy irányváltozásának fáklyafénye. Könyve jelent meg a világpiacón, most csak pár szóval mutattunk rá. Hatását ezután készülünk tárgyalni. Azt hisszük, hasznos szolgálat olvasóinknak, mert a név talán csak hetek múltán odasora-kozik a legnagyobb gondolkodók mellé.

**

Világűr, földtest és életmód. (Előszó és magyarázat e könyvnek II. kiadásához.) Irta: Kublin Zsigmond. Megjelent E. Pierzon kiadásában Dresden.

Különböztető okokból, melyek nem tartoznak ide, a budapesti tudós, Kublin Zsigmond főmunkájának: „Világűr, földtest és életmód“ előszavát és hozzáfűzött magyarázatát külön lenyomatban adja ki. A népiesen és értelmesen megírt dolgozat nagyban hozzá fog járulni a mű megértéséhez. Igen sok olvasó csak első ízben fog e névvel: Kublin Zsigmond, találkozni, de ennek is meg van az oka. Kublin mindeddig visszavonult gondolkodó, ki bátran lép fel most az iskolás és divat-tudományosság ellen és aki uttörő akar lenni a világ megismerés tudományában. Az a világnézet, amit Kublin az ő megkapó és szellemes irataiban kifejt, nagy és fantasztikus, de mindazonáltal logikus és észszerű. Ugyannyira, hogy a gondolkodó, ki nincs kötve valamely iskolának rendszere által bizonyára elfogadja Kublin nézeteit gondolkozásának alapjául. Nem valami vigasztalók ezek a nézetek; a világteremtés Ura velük szemben kikölcsönzött magasztosságának piedesztáljáról leszáll. Külső és igazi belső műveltség kell ahhoz; bizonyos előkészültség a bölcséleti ismeretekben kívánthat meg, hogy ezeket a kifejtett nézeteket élvezettel és haszonnal tanulmányozhassuk. Ép most lépnek ezek ismét előtérbe, mert ezeknek a *hipotesiseknek* egynémelyikét már évekkel ezelőtt tárgyalta szerző, midőn a feltevéseket a hivatalosan elismert tudományosság képviselői is elfogadták, elismerték. Hogy az olvasóval közelebbről is megismertessük e gondolatokban bővelkedő könyv szerzőjét, ki akarom emelni azt a bizonyos oszmei találkozását Fechnerrel, ki a csillagzatokban élő, lelkes organismusokat vélt felismerni és az emberiséget ennél fogva csak mint egy ilyen felsőbb lény kisebb részének ismerte el. Ehhez hasonló feltevésekből indul ki Kublin is. Minthogy azonban ő sokkal inkább tudományosan képzett logikus fő, mint az álmódoszó, próféta Fechner: hatalmas következtetéseket von le, melyekkel a modern természettudomány tudósai éppen ellenkező álláspontot foglalnak el.

A mű azzal foglalkozik, hogy Kublin saját szavaival éljünk: „Miképp tehetjük lényegben és tartalomában elfogadhatóbbá az ugynevezett világűr? Foglalkozik továbbá a kosmikus összefüggéssel a *világűr* és *világtest* (mint csillagzat) között; a mozgási hullámzások okairól a világtest és hold mozgásaiban az űrben feltárja és megvilágítsa, valódi okokat 1) a földrengések, vulkanikus kitörések és a földtest elváltozásai; 2) a fizikai és szellemi élet különbözőségei; 3) a víz és levegőtömeg különböző erősségű mozgásai tárgyában. Mind e három jelenséget számtalan a legnagyobbtól legkisebb részletekig kiható eredményében szerző a földtestnek mozgására a légűrben vezeti vissza. Ezek a hullámzások tudvalevőleg már bebizonyították és megmértek. Okul szerző a többi csillagzatok által okozott hullámverést a kosmikus űrben veszi föl; ép úgy nagyon szemléltető hasonlatokat használ föl a hajózás nyújtotta tapasztalatokból. Ezek a hullámzások, a melyek bár a mi kosmosunk egészére és a naprendszerre nézve

semmi behatással nincsenek, az üstökösökre, mint testekre nézve óriási fontossággal bírnak, miért bensejükben helyváltozásokat idéznek elő. A planeták minden részére mélyreható következményekkel járhatnak e hullámzások. Már most, minthogy az ember e földtestnek csak egy igen kis részecskéje; külső rétegének mintegy parazitája csak, ezek a változások tehát okvetlenül őt is érik. A nagy kolosszus óriási mozgását persze nem érzi, de igenis egy külréteg rándulást, amihez hasonlíthatjuk a földrengést és vulkanikus kitöréseket.

Röviden összefoglalva Kublin állításait azt nyilváníthatjuk ki: Minden módu és formája földi lét a planetáknak *integráló, egyenlősítő* és *alkotó részei*, amelyek két okból kifolyólag minőségileg és szembenállva változnak: 1) A planetáknak nem abszolút egyforma hosszúsági és szélességi irányban való helyzetéből az űrben; vagy más szóval: a planetáknak fizikai mozgásaiból középponti forgásukban és 2) a planeták időszaki forgásukból.

Kublin tagadja az u. n. vonzási erőt, ami az ő módszerében felesleges is, minthogy ő a földtestet, mint abszolút egyedet fogja fel. Az életműdozatok különbözőségei nem kiválasztáson alapulnak, mint Darwin állítja, hanem a földgolyó mozgásaiból keletkeznek, amelyek a planeta összes alkotó részének átalakulását előidézik. A földtest kosmikus sorsától függ a földnek alsóbb organismusainak sorsa. Ép úgy elhatározó befolyással van a csillagzatnak évjárata is. Ebből a teoriából kifolyólag természetesen elesik az emberiség előre fejlődhetése, hanem degeneráció áll be, ha a planeta fenmaradhatási idejét túlhaladta volna már. Sok bizonyító okot hoz fel emez megerősítésére Kublin, melyeket mi itt, e helyen, nem érthetünk. Az évszakok nem függnak a hold vonzási erejétől, hanem a planetának tengelye körüli forgásában állnak be. Ez ismét összefüggésben van a szárazföldnek a világ-tengereket keleti irányban keresztelő fekvésével, miáltal a forgás okvetlenül ez irányban ingadozik ide s tova és pedig szabályozott időközökben, mert a földgolyó körforgása és a kontinensek összeszegeleződése mindenkoron ugyanazok.

Nem követjük Kublin további fejtegetéseit; célunk csak az volt, hogy megismertessük az olvasót ezzel az éleleszü gondolkozóval.

Amerikai kereskedők.

— Zerkowitz Emil könyve. —

A könyvkereskedők kirakataiban egy érdekes külsejű könyv vonja magára a figyelmet. New-York üzleti negyedének egy részletét látjuk kitünő fénykép reprodukcióban a könyv borítékán, melynek felső sarkát az amerikai lobogó csillagai díszítik. „Amerikai kereskedők“ a könyv címe, szerzője pedig a szakkörökben nagyabecsült és nálunk is sok szimpátiát szerzett *Zerkowitz Emil*, a kereskedő ifjak Országos Egyesületének érdekes elnöke.

Előttem fekszik a hatalmas munka, a mely fényes bizonyítéka Zerkowitz óriási szorgalmának, kitünő készültségének és szinte oceántuli ügyességének.

A könyv elején *Apponyi Albert* gróf Zerkowitzhez intézett levelét találjuk, a melyben a nemes gróf üdvözli a munkát és kívánja, hogy számos magyar ember merítsen belőle okulást és buzdítást.

A mi kicsinyes, fejletlen viszonyainkba úgy repül be ez a könyv, mint egy bomba. Éles világitást vet a mi nyomoruságos helyzetünkre és szinte ámulattal olvassuk a gazdasági fejlődés hatalmas fokán álló köztársaság gyönyörű intézményeinek a közvetlenségével megkapó leírását.

A gazdasági haladás titkáról, az amerikai kereskedelmi szakoktatásról, a kereskedelmi alkalmazottakról, utazókról, az Egyesült-

Államok kiviteli kereskedelmének előfeltételeiről, a hatalmas pénzintézetekről oly tájékozottsággal beszél, mintha évtizedekig élt volna a dollárok hazájában.

Kitünő összeköttetésekre is tett szert a szerző, a mennyiben az acélkirálylyal *Carnegie Andrással*, *John D. Rockefellerrel* az „Olaj Napoleon“-nal és más e fajta gentleman-ekkel személyes ismeretséget kötött és hatalmas üzemeikbe ez által bepillantást nyert. Egyszerűen szédítő az ezekre vonatkozó adatok, ámde Zerkowitz megbízhatósága e tekintetben kétségen kívül áll és minden sora hajszáljig az igazi valóság.

Nemcsak kereskedőinknek hasznos és okulásra alkalmas munka ez, hanem bárkinek, a ki az amerikai viszonyok iránt érdeklődik, igazán szórakoztató, élvezetes olvasmány.

Zerkowitz Emilt pedig új hivatásában — mint a Magyar Királyi Kereskedelmi Múzeum new-yorki levelezőjét — örömmel üdvözöljük és kívánjuk, hogy új hazájában — mely reméljük nem örökös hazája lesz — azon becsülésben legyen része, mint a melyben nálunk méltán része volt.

Pavlovits Sándor.

A nyiregyháza-vásárosnaményi h. é. vasut létesítésének viszonytagságos története.

— A „Szaboles“ számára írta: Vidovich Menyhért —

(Folytatás.)

Fáradozásomat siker koronázta, mert a vármegye sérelmes határozatát a miniszter megsemmisítette és elrendelte, hogy a vármegye a már megszavazott és a fel- és leírás alatt elutasított 200.000 koronát újra vegye számításba utépítési programjánál.

II.

Eközben az I. alatt elutasított községi hozzájárulásokat újra megszavaztattam, a vármegye közönsége mint azelőtt is, most már újra a legjobb akarattal eltelve jóváhagyta, az illetékes miniszteriumok pedig megerősítették, sőt mi több — ekkor talán már az ötödik miniszter az előmunkálati engedély kiadása óta — a legszebb eredménnyel járult hozzá az építési tőke 35% (törzsrészcsevény) fedezéséhez. Közelgett tehát a várva-várt kibontakozás.

Mindamellet 1903. évről nyári hónapjaiban még mintegy 150.000 korona törzsrészcsevény hiányzott. Könnyebb megérthetés végett részletezem a törzsrészcsevények ez idő szerinti állását: az engedélyezési tárgyalás alkalmával az építési tőke 4.172.000 koronában lett megállapítva — a törvény értelmében a tőke 35%-a a törzsrészcsevény — azaz 1.460.000 korona, az érdekltség által volt fedezendő — akkor erre rendelkezésre állott:

Állam	720,000 K.
Vármegye	200,000 „
Közs. és Nyiregyháza	260,000 „
Egyesek	90,000 „

Összesen 1.270.000 K.

Az „Egyesek“ alatt értendő az összes birtokosság és nagybérlok,

Majláth gróf, nem számítva 7 Km. hosszúságban az ingyen területet, egymaga 50,000 korona értékben jegyzett törzsrészcsevényt 7700 magyar hold birtoka után — a többi mintegy negyven birtokos tehát mindössze 40,000 koronát jegyzett!

Ha még aztán figyelembe vesszük, hogy Kállay András, Horváth József és Molnár Gyula holdankint 4—4 koronát jegyeztek, a többi birtokosra igazán alig jut valami.

Szót sem érdemelne az egész, ha a 150000 korona törzsrészcsevény hiány nem állott volna fent és mint az alábbiakból kitűnik, nem lett volna az egész vasut ügy veszélyeztetve!

NAGY VÁLASZTÉK a legujabb ruhadiszek, csipkék, aplicatiokban, férfi és női fehénemüekben.

GOLDSTEIN J. SÁNDOR női-, férfi-divat és rövidáru üzletében

PAZONYI-UTCA 4. SZ.

Mikor már minden eszközt kimerítettem, minden siker nélkül, akkor az érdekltség elnöke — közben járásomra — egy értekezletet hirdetett Nyirbaktára, az értekezlet, több üdvös határozat mellett, kiküldött egy kilenc tagú bizottságot, mely bizottságnak feladatává tétett, hogy közreműködéssel a hiányzó 150000 korona törzsrészvény előteremtésére *mindent, de mindent elkövessen.*

Hát bizony sajnós, de a bizottság a szó szoros értelmében semmi, de semmi eredményt sem volt képes felmutatni. . . .

De hát még az hagyján, hanem ekkor ütötte fel fejét a vármegyében a motor láz, akivel csak találkoztam, előfogott, hogy miért nem csinálók én is keskeny vágányu motoros vasutat, hiszen az oly könnyen menne, különösen, ha a rétközivel egyesíteném! (Na, egyéb sem kellett volna, mintsem hogy mindent újra kezdjek!)

Engem, mikor 150000 korona hiányon kívül a szükséges tőke meg volt, a dohány kincstár segítségével pedig még kilátásban volt, sőt a keresk. miniszter — bár hátrányosan befolyásolva — a hozzájárulás (állami segély) felemelését kilátásba helyezte, akkor arra befolyásolni akarni, hogy hagyjak fel mindennel és kezdjek mindent újra, na ehhez igazán legalább is nagy naivitás kellett. . . .

Végteरे is, hogy lehet a nyiregyháza — vásárosnaményi vonalon még csak képzelni is a vasúthoz való olyan hozzájárulást, mint Nyiregyháza 200000, Dombrád, Ibrány 140—140000 koronával! Hiszen maga e három hozzájárulás — a nyiregyháza — vásárosnaményi vasútnál érdekelt összes községek (beleértve Nyiregyházát is) hozzájárulásának — több mint a kétszerese!

Nagyon, de nagyon sok mindennel tudnám még e képtelenség káros voltát indokolni, de ez időszerűt nem teszem, ha talán provokálva lennék rá, majd meglátom. . . .

IV.

A törzsrészvény hiány 1903. év végével tehát fent áll, a hiány fedezésére irányult kombinációim meghiúsultak. A motor láz veszeléyzette a vasut ügyét, hat évi fáradozásom, költségek, ambícióm, a megoldás stádiumában füstbe látszott menni. . . .

Ez már a harmadik eset, melyben száz közül kilencvenkilenc az egész vasut ügyet sutba dobta volna!

En nem tettem. . . .

Előre kell bocsátanom, hogy egy vasutnak előmunkálatai — melyeket a siker biztos reményében okvetetlen fogantatosítani kell — tetemes tőkét emésztenek fel, a kérdéses vasutnak előmunkálatai például több mint 30000 koronát igényeltek. Az előmunkálatok költségeinek fedezése és a munkák teljesítésére — ajánlat folytán — egy magán mérnökkel kötöttem szerződést. A vasut előmunkálatainak haladásával az érintkezési kapocs mindig jobban megszilárdult közöttünk. 1903. év második felében azonban egy holt pontra jutottunk, ugyanis a 150000 korona törzsrészvény hiány miatt nem voltam képes előbbre jutni. . . . Minden reményem az állami segély felemelése és a dohány kincstár dotációjában volt, mind két döntő ügy azonban e pillanatban felette kétes volt és nagyon csigamódra haladt előre.

A vállalkozó mérnök üzletei miatt több irányban el lévő foglalkozva, de meg szerződésünkől kifolyólag anyagilag már tul lévő angaszálva, az ügynek előre lóditása nem volt e pillanatban tulságosan érdeke.

A két miniszterium, keresk. és pénzügyiben, tehát csak úgy lett volna hathatósan előre mozdítható a segély kérdése, ha én hetenkint legalább két-három napot Budapesten töltök és személyesen szorgalmazom a döntést, — igen, de mi törés-tagadás, anyagilag ekkor már megvoltam kötve és így nem tehettem.

Mit tegyek? Valakire okvetetlen szükségem volt, ki a két miniszteriumban — intenciómnak megfelelően eljárna, — a vasut ügyét ez utolsó de felette kritikus pillanatban állandóan nemcsak éber figyelemmel kísérje, de a kedvező döntést is tehetsége szerint személyesen befolyásolja.

Határoztam. A vasut concessiójának a kérdéses mérnökre való átruházása mellett, meghoztam vele szembe a lehető legnagyobb anyagi áldozatot.

Elhatározásom sulyos, nagyon sulyos

anyagi károssal járt, de hát nem bántam, mert ezután a vasut ügye gyors tempóban haladt a megvalósulás felé.

És őszintén mondom, ha rám nézve e felette sulyos anyagi áldozatot meg nem hozom, a vasut talán még ma sem épül.

Hogy az e pont alatt érintettek teljesen érthetők legyenek, körvonalaizni akartam a vasut létesítése alatt kifejtett tevékenységemet, de meggondoltam a dolgot, minek tegyem, hisz ugyis ismeretes az egy egész megye előtt.

V.

Bár a keresk. kormány az állami segélyt felemelte, a dohány kincstár pedig 60000 koronával járult a törzsrészvény hiány fedezéséhez, 1904. év január havában mégis mintegy 80000 korona hiány volt; az akkori kereskedelemügyi miniszter nagy szakértelem mellett, nem volt hinodáló ember, mert a vasut tul hosszú vajudásáról és törzsrészvény hiányáról értesülve, ugy oldotta meg a kérdést, hogy az építési tőkét 300000 koronával redukálta, persze így a hiány azonnal fedezve volt.

Az építési tőke azonban nem volt szabad, hogy a vasut finaciális gyengéjét érintse, a tőke leszállítás tárgyát ott kellett keresni tehát, ahol egyszerűsíteni lehetett, mint: állomások kisebb méretre redukálása, és a hadászati igények leszorításában.

Gondolják meg tehát azok, kiket a kis állomás épületek nem elégitenek teljesen ki, hogy ha a miniszterben a jóakaró mentő gondolat nem fogamzik meg, a törzsrészvény hiány miatt, a vasut talán még ma sem épül!!

És ezzel általánosságban megírtam a vasut létesítésének történetét. Tiszta szívből kívánom, hogy fáradozásom gyümölcsét, az érdekltség közgazdasági viszonyainak fellendülésében élvezhessem. Ha ezt megérem, boldog leszek!!

HIREK.

Báró Bánffy Dezső, az Egyesült elenzék egyik kimagasló vezére és nagy kísérere, f. hó 18-án délután félkettőkor érkezik városunkba. A megye hatarán nagy küldöttség fogadja, *Gróf Pongrácz Jenő* a végrehajtó-bizottság elnöke, és *Lázár Kálmán* a fogadó bizottság elnöke vezetésével. Folyó hó 19-én délelőtt a Korona nagytermében lesz a közgyűlés megtartva, délután félkettőkor pedig a bankett. Szombat este — minthalljuk — nagyszabásu lampionos menetet rendez az ifjuság. Ugyanakkor ismerkedési estélyt tartanak a Korona nagytermében, a mely iránt megyszerte nagy az érdeklődés.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Szokolay Gyula ügyvédjelöltet a helybeli kir. járásbiróság mellett alkalmazott ügyéségi megbízott állandó helyetteséül rendelte ki.

Straub Sándor-nak, a magy. kir. iparmuseum tanárának, a szabolcsmegyei öntöző és hajózási csatorna megépítése tárgyában írott és lapunk mai számában megjelent közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét. A tervezet szerint Nyiregyháza hajózási állomásról Debrecen, Tiszalök és Bercel felé vezetett csatorna. Ezen érdekes cikket nem csak írójának nagy tudása és az adatok nehéz összegyűjtése teszi értékesé, hanem Nyiregyháza város jövőjének kialakulására is döntő befolyást gyakorolnak a közleményben kifejtettek.

Megebizottsági tagok választása folyó hó 17-én lesz városunkban megtartva, amikor az első és negyedik kerület választ 1—1 tagot.

50 éves jubilleum. dr. Zinner Jenő helybeli orvos édesatyja: Zinner Mór és neje Klár Erzsébet f. hó 13-án tartják házasságkötésüknek 50 éves jubilleumát Királyhelmen. Zinner a Bodrogközi takarékpénztárnak 35. éve vezérigazgatója, és a környék köztisztviselőkben álló férfiai. Városunkból is sokan utaznak át e családi ünnepélyre, mivel többszörös rokonság fűzi a nyiregyháziakhoz.

A „Szabolcsi kör.“ A szabolcsi egyetemi ifjuságból álló „Szabolcsi kör“, mint október

hó 14. számban jeleztük, folyó hó 2-án este 8 órakor a „Sas-kör“ disztermében tartotta meg óriási lelkesedés közepette tisztviselő-kari választását, mely alkalommal elnöké egyhangulag Szabolcsvármegye egyik kerületének országgyűlési képviselőjét, Papp Zoltán dr.-t választotta. Ifjusági elnöké Cukor Ferencet, alelnökké Ruhmann Jenőt, titkárrá Nyiri Zoltánt, főjegyzővé Bartos Mihályt, aljegyzőkké Lefler Bélát és Tester Kálmánt, pénztárossá Salzberger Emilt, ellenőrré Mészáros Sándort, háznagygyá Pozsonyi Györgyöt, választmányi r. tagokká Balla Emilt, Garay Kálmánt, Erdős Józsefet, Lichtmann Ferencet, Styevő Andrást, Sikorszky Istvánt, Kerekes Lászlót, Pataký Sámuel, póttagokká Bónis Ignácot, Hemley Ábrahámot, Sándor Somát és Woloszinovits Aurélt. A választás után, a kör megbizásából a megválasztott elnökért Nyiri Zoltán és Sikorszky István mentek el, felkérendő a megjelenésre. Miután ez megtörtént és midőn Cukor ifjusági elnök a szabolcsi ifjak bizalmát kifejezte a megválasztott iránt, ez hálás szavakkal megköszönve a kitüntetéset, munkára, kitartásra, hazafiasságra buzdította az egybegyűlteket. Ezzel az ülés véget ért. A multkor már jelzett nemes cél érdekében tiszteletteljesen kéri az ifjuság, Szabolcsvármegye, valamint Nyiregyháza város hazafias közönségének a kör pártoló tagjai közé való belépését. A jelentkezőket a sz. közlés vétele után Nyiri titkár (lakik VIII. Szentkirályi-u. 10. I. em. 10.) terjeszti megválasztás végett a választmány elé.

Nekrológ. Nagy gyásza van a helybeli stquó. izr. hitközségnek. Egyik fiatal tisztviselője, Engländer Lajos jegyző e hó 7-én hosszú szenvedés után elhunyt. Mély meghatottsággal fogadták a hirt, kik ismerték komoly buzgóságát, testi baját leküzdő szorgalmát, eredményes munkáját, nagy tudását és a hozzáfordulókkal szemben tanusított szíveségét, jóakarát. Ez utóbbival nyerte meg különösen előljarói szeretetét és ember-társai osztatlan bizalmát. Temetése e hó 8-án ment végbe előljarói, barátai és tisztelői részvételével. A ravatal előtt Silberfeld Jakob hit-szónok gyönyörű magyarsággal és finom, érzésteli meghatottsággal elmondott beszéde nemcsak az elhunythoz közelállókak fakashotta sirásra, hanem könnyekig megindította az összes jelenlévőket. Engländer Lajos halálával nagy ür támadt a hitközség kebelében. Ha sikerül is a hitközségnek egy hasonló kvalitásu embert kapni, ki elfeledtetni majdan a veszteség nagyságát, de barátai mindig kegyelettel fogják őrizni áldott emlékét.

A nyiregyháza—dombrádi vasut sinjeinek lerakását befejezték és most már csak mellék-munkák végzése van hátra. A megnyitás rövidesen várható.

Dalestély. A városi dalegyesület estélye mához egy hétre fog megtartatni. Élénk ér-doklödés mutatkozik iránta, mert az új tagokkal megerősödött egyesület most fogja első estélyét tartani. Régi és új darabokból álló terjedelmes műsor és a kitünö betanulás előre is biztosítja a teljes sikert. Meg vagyunk gyözödve, hogy ez nem fog a régiék mögött maradni. Ugy halljuk, hogy a dalestélyen meg fognak jelenni a fővárosból az Ujjárt alakuló gyűlésére leutazó képviselők, hirdap-írók és más kitünöségek is.

Nemes tett. Fried Dániel székelyi gazdaságában van Szenes István alkalmazva. Szombaton ellopták a tehenét a szegény béres embernek, aki családjával jórészt annak tején élödött. Keserves jajszóval panaszkodtak Szenesék gazdájuk előtt, aki egy tehenet adott nekik használatra addig míg másat vesznek. Egyideüleg 100 koronát folyósított tehénvételre, melyet kamat nélkül, tetszés szerinti apró összegekben fizetnek majd vissza Szenesék. A tett magában hordja dicséretét. Fried máskor is tett már tanuságot nemes-szivűségéről.

A „Kiviteli Szemle“ cz. szaklap, melynek élén eddig Zerkowitz Emil állott, most *Katona Béla* szerkesztésében fog megjelenni. A szerkesztő neve garancia arra nézve, hogy a szaklap feladatának magaslatán fog állani.

Árlejtes. Nyirbátorban folyó hó 21-én délután 3 órakor jegyzői lakás építésére ár-lejtést tartanak. Amidőn ezen építkezésre fel-hívjuk iparosaink figyelmét, jelezük, hogy az előírányzat 16587 koronát tesz ki.

Agyonvert ember. A Biri községhez tartozó Klein-féle tanyán, f. hó 6-án lakodalmat tartottak. Az ital annyira feltüzeltelte a politikai kérdéseken vitatkozó lakodalmasokat, hogy botra kaptak és azzal érveltek a maguk igaza mellett. Mint egy 5—6 nagyobb mérvű sérülés történt, akik közül a legsúlyosabban megsérült Szijjas István 16 éves kisgazda fia rövid szenvedés után meghalt.

Betörés egy postahivatalba. Megirtuk már, hogy a kisvárdai postahivatalt még eddig ismeretlen tettesek kifosztották. Ebben a tárgyban a helybeli postafelügyelőségtől a következő értesítést vettük: A kisvárdai posta-és távirdahivatalba október 30-ára virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték és a Wertheim-féle pénztárt, körülbelül 11000 korona készpénz és 5450 kor. postai értékeikk tartalmával együtt elvitték. Ezen betöréses lopás tettesének felderítése érdekében a nagyváradi posta-távirda igazgatóság 1000 korona jutalmat tűz ki annak részére, aki a tettesek nyomára vezet és a kárösszeg nagyobb részét visszaszerzi. A nyomra vezető feljelentés a nagyváradi posta-távirda igazgatóságához, vagy a nyomozást vezető kisvárdai csendőrséghez vagy főszolgabírószágához, esetleg a nyíregyházi kir. ügyészséghez intézendő. Nyíregyházán, 1905. november hó 8-án. *Sarányi*, kir. pt. felügy. hiv. főnök.

Nyírbátor város legutóbbi képviselőtestületi közgyűlésén egy új emeletes város háza építését határozta el. A városháza a város főterén lévő jelenlegi régi épület helyén lesz; helyet fog benne találni a járásbírószág és adóhivatal is. A tervek elkészítésével Pavlovits Károly építész-mérnököt bízták meg.

A jövő év vásárai. Nyíregyházán 1906-ik évben az országos vásárok az alább megjelölt napokon fognak megtartatni, ugymint: 1. Tamás-napi vásár március 5. és 6-án. 2. Pünkösdi vásár május 28. és 29-én. 3. Kisasszony-napi vásár szeptember 3. és 4-én. 4. Lucza-napi vásár december 10. és 11-én. Ezen országos vásárokon kívül még *junius hó 4-én díjazással egybekötött országos lóvásár*; s minden szerdán és szombaton és pedig az utóbbi napon sarvasmarhára, lóra, sertésre és juhra is hetivásár tartatik. *Kertész Bertalan*, rendőr-főkapitány.

Adókövetés és az exlex. A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy az adókövetési lajstromokat a hatóságok elkészítsék, azonban közzé tenni és tárgyalni nem szabad. Ezen rendelkezés csak arra vonatkozik, hogy a törvényen kívüli állapot megszűnése után azonnal tárgyalni lehessen az állami adók követését.

Elfogott betörő. Megemlékeztünk arról, hogy Otschinek József őrnagy emlékszerlegét ellopták és annak fogantnyuját az izr. templombeli lopásból eredő ezüstneműekkel együtt egy cigány karavánál lelték meg. A főbűnöst, Balog László többszörösen büntetett tolvajt azonban elfogni akkor nem sikerült. Országos körözés folytán a Bodroghözön 5 tagból álló csendőr járőr elfogta és Sátoraljuhelyre akarta kísélni. Utközben egy lovat találtak legelve, melyre Balog felugrott és szelvéssz sebességével elvágtatott. A csendőr golyó ekkor a balkarját furta át. Oros községgig kergette a lovat a vakmerő ember, ahol az elpusztult. Oros és Nyíregyháza között ismét csendőrkézbe került Balog, de a két csendőr elől megugrott. Tegnapelőtt Nagy Imre r.-biztos meglepte a vásártéren másodmagával a bujkáló közveszélyes embert és erősen megkötözve a törvényszékhez szállította be.

Tűz. Hétfőn veszélyes tűz keletkezett városunkban az ószőlő utcán. Tót Pál és Auspitz Márton háza égett le. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A tüzoltók kellő időben kivonultak és derekasán dolgoztak, mégis alig tudták a továbbterjedést a nádas házak között meggátolni. A környéken ugyanis ritka a kut, ami van is, csekély vizet szolgáltat. A víz hordás pedig rendkívül nehéz volt, mert az ószőlő és a sarkantyu utcán olyan sár szolgált, hogy az összeállt, és az ártókat csak félig lehetett megtölteni, mert a lovak nem bírták másképp húzni. Felhívjuk a hatóság figyelmét a kutak készíttetésére és az utak rendbehozására.

Elgázolás. Szerda délelőtt a Barzó Mihály kocsiisa az orosi-utcán elgázolta Dudás Terézt.

Sérülése olyan súlyos, hogy a kórházba kellett szállítani. A vizsgálat erélyesen folyik.

Járvány. Nagykállóból értesitenek bennünket, hogy a kanyaró fellépett, minek következtében az óvodát bezárták. Az esetek általánosságban nem súlyosak, és más ragályos betegség nincs elterjedve s így a járvány megszűnését rövidesen lehet várni.

A kemecsei betörésről adtunk hírt. Lapunk zártkörű értesülünk, hogy a tetteseket kóbor cigányok személyében elfogták.

Kaland a pincében. Róth Ferenc helybeli lakos pincéjében hivatalos vendégek jártak. Őt suhanc az utcai ablakon át köteleken leereszkedett, és a bort megdézsmálta. Kijönni azonban nem tudtak mert a kötél elszakadt. Segítségért kezdtek kiabálni, amit hamarosan meghallottak és kimentették őket a szénsav által kábitóvá vált levegőjü pincéből.

Betörés. Városunkban a vásártér környékén betörők jártak. Kis Mihály és Bucher Adolf kamaráit törték fel és fosztották ki az ismeretlen tettesek.

Mezőőr golyója. Timárról írják nekünk, hogy Kis Miklós mezőőr Makula Mihály cigányt ott életveszélyesen megsebesítette. A mezőőrt azt állítja, hogy önvédelemből tette, a megölt ember pedig azt mondja, hogy nem akarta bántalmazni a kerület. A vizsgálat erélyesen folyik.

Baptisták felekezetének elismerése. Vasárnap lett városunkban köztudomásúvá, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a baptisták felekezetét a törvényesen elismertek közé iktatta. Nyíregyházán is van nagyobb számú hívője a felekezetnek, akiknél nagy örömet keltett a miniszter döntése.

1906. évi ujoncozás. A honvédelemügyi miniszter rendeletére, azonban a fennálló törvényekből kifolyólag felhívásokat bocsátanak ki a napokban, a főszolgabíró és a városunk katonai biztosa a jövő évi ujoncozás tárgyában. Az 1885., 1884. és az 1883. évi ujoncok jelentkezni tartoznak lakhelyeik bementésére, tekintet nélkül a törvényen kívüli állapotra azért, hogy az előmunkálatok kellő időben megtehetőek legyenek.

Szeptember statisztikája. Folyó év szeptember haváról most adta ki az országos statisztikai hivatal a kimutatásait. Az előző évekhez arányítva az országos eredmény rosszabbult, mert a születések száma fogyott, a házasság kötés kevesbedett, a kivándorlás pedig nőtt. Születési esetek kimutatásánál, vármegyénk az összes vármegyék között a 2-ik helyre került 3·51%-al. A kivándorlás is nagy volt nálunk, mert 131-en mentek ki s ezzel a kimutatás 4-ik helyén áll vármegyénk.

Nyíregyháza város népmozgalma folyó év október havában. A helybeli állami anyakönyvi hivataltól vett értesítés szerint október hónapban született 54 fiú és 45 leány, összesen 99. Elhalt 48 finemű és 38 nőnemű, összesen 86. Természetes szaporulat tehát 13. Egybekelt 24 pár.

Országos vásár. A nagykállói országos vásár folyó hó 30-án fog megtartatni.

Árlejtés. A M. Á. V. debreczeni üzletvezetősége árlejtést hirdet kö és méz szállításra. Az ajánlatok 1905. év november hó 20. napjának délelőtti 12 órájára nyújtandók be. Bányapénz 5% elhelyezendő a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. Az ajánlat ily felirással: „Ajánlat 26364/1905. számhoz.” a debreczeni üzletvezetőség I. osztályához küldendő.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. (A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményei.) — A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter ur megküldötte a kamarának a földművelésügyi miniszter által készített azon kimutatást, melyben az erdőbirtokosok által 1905. év őszén eladásra bejelentett famagvakra vonatkozólag az eladó birtokosok nevei, lakhelyük, az eladható famagvak (lucfenyő, jegenyefenyő, bükk, ákác, amerikai dió, kőris, kocsánytalpu tölgy, gyertyán, erdei fenyő) mennyisége és előgységerai tételnak közhírre. Az érdekelt magkereskedők figyelmét fölhívjuk a közzétételre, melyre vonatkozólag közlelbbi adatokat nyerhetnek a fent irt kereskedelmi és iparkamara hivatalától. — **Árlejtés.** A M. Á. V. igazgatóság, balparti üzletvezetőség árlejtést hirdet 2200 kgr. fehér szappan, 10000 klg. kályha alkatrészt, 1000 m² kátrányos fedél

lemez, 1600 kgr. fűmagvegyíték, 800 kgr. lucernamag és 1300 darab meszelő ecset szállítására. Az ajánlatok 1905. év november hó 25. napjának délelőtti 9 órájára nyújtandók be. Bányapénz összege 5% elhelyezendő a Budapest balparti üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál. Az ajánlat budapesti balparti üzletvezetőséghez Budapest, VI., Teréz-körút 62. sz. I. em. 5. ajtó küldendő.

Féláru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban lévőeknek a jövő 1906-ik évre érvényesítése. A már kiállított féláru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok a jövő 1906-ik évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrássy-ut 73—75. szám) legkésőbb december hónap 31-edikéig okvetetlenül beküldendők. Azok az igényjogosultak pedig, kiknek ez évben arcképes-igazolványuk még nem volt, a jövő 1906-ik évre azonban ily igazolványt kívánnak, annak kiállítását ugyancsak a fent jelzett időig tartoznak kérelmezni. Az igazolványok érvényesítése, illetve az új kiállításuk körüli késedelmek elkerülhetése érdekében figyelmeztetjük az illetőket, hogy az érvényesítés kieszközölését és az új igazolványok kiállítását az e részben előirt módon mielőbb kérelmezzék, mert a kik az arcképes évi igazolványt meg nem szerzik, vagy az iránt elkésve folyamodnak, a rendszerezett utazási kedvezményre való igényt az 1906-ik év folyamára ugy maguk, mint családtagjaikra nézve elveszítik. A nyugdíjasok a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikon igazoltatni tartoznak. Az illetékes hivatali főnökségek fölkéretnek, hogy az érvényesítést és az új igazolványok kiállítását kérelmezők igazolványait, illetve fényképeit a kezelési illetékkel (igazolványonként 1—1 korona) és a folyamodókról két példányban szerkesztendő névjegyzékkel együtt, a magyar királyi államvasutak igazgatóságához sürgősen beküldeni sziveskedjenek. Az igazolványok határozmányainak 13-ik pontjában foglaltakhoz képest, az alatt az idő alatt, a mig az érvényesítés végett beküldött igazolványok az igazgatóságnál kezeltetnek, a beküldött igazolványok tulajdonosai részére egyes utazásokra az általuk benyújtandó bélyegtelen folyamodványok alapján — melyben az, hogy igazolványára érvényesítés végett beküldött, a hivatali főnök által igazolandó, a folyamodványban megjelölendő utvonatra, esetleg vonalakra — féláru menetjegy váltására egyszeri utra jogosító igazolványok fognak ugy az igazgatóság, mint az üzletvezetőségek által kiadatni. Irányadó mihez tartás végett közzéteszem, hogy azok részére, kik egyszeri utra szóló igazolvány kiállítását kérelmezni elmulasztják, de igazolványuk érvényesítésének idején alatt netalán megtett utazásait fizetett viteldíjának visszatérítését kérelmeznék, visszatérítések semmi körülmények között sem fognak eszközöltetni. A kik arcképes évi igazolvány váltására kötelezve nincsenek, továbbá az arcképes évi igazolvány-birtokosok is figyelmeztetnek, hogy ugy a saját, mint a családtagjaik részére szükséges egyszeri utra szóló igazolványok kiállítását kérő kérvényeiket mindenkor idejében, de legalább is tizenegynappal a tervbe vett utazásuk előtt nyújtsák be, mert soron kívül az igazolványok csakis különös méltánylást érdemlő kivételes esetekben adatnak ki.

Elvi jelentőségű határozatok. A községi (bagatel) bíraskodás körébe tartozó ügyekben valamely községi bíróság illetékességének a felek által való előre kikötése érvénytelen. — A mézáróst egészségrendőri kihágás elkövetése következtében iparigazolványának eldobására, illetve az iparjog megvonására nem lehet elítélteni. — A törvényes alapon beállt állampolgárság megszerzésének nem lehet akadályá a községi illetőség megállapításával járó esetleges nehézségek. — Az ipartestületeknek nincs joguk, hogy saját nevükben iparüzleteket folytassanak. Az elhalt férjnek iparüzletét az özvegy oly kiskorú javára, akit ő maga fogadott örökbe, nem folytathatja. — Az üzletvezetőt a nem kiskorúak, vagy jogi személyek részére gyakorolt iparnál az üzletvitel körül előforduló kihágásokért csak akkor lehet felelősségre

voani, ha az üzletet kizárólag maga vezeti. — Az a körülmény, hogy egy szabályszerűen kiállított iparigazolvány tulajdonosa üzletének székhelyétől többször távol van, az iparigazolvány megsemmisítésének, illetve a kereskedéstől való eltiltásnak alapjául nem szolgálhat.

Vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi és iparkamarák felírtak a miniszterhez, hogy a karácsony és újév előtti vasárnapokon az adás-vétel ne legyen korlátozva. Kérelmüket azzal támogatják, hogy úgy a kereskedőknek, mint a nagyközönségnek érdekében áll annak teljesítése.

A készlet. Folyó hó 7-én az ország nyilvános tárházainak készletét megállapították, mivel az nagy befolyást gyakorol a terményárak alakulására. A nyiregyházi terményraktár 10970 mm. árpát és 25 mm. zabot mutatott ki csupán.

Lucernások veszedelme. Szabolcsvármegye területén évek óta panaszokdának a gazdák, hogy a lucernák nem vállanak olyan jól be, mint a régebbi időben. Torontálmegyében is ezen tapasztalatot tették, ahol azonban tovább mentek az észlelésnél, mert megállapították, hogy egy-egy rizsszemnél nem nagyobb cleomisok pusztítják a lucernát, melyeket hálóval fogdosnak össze. Felhívjuk ezen jelenségre a szabolcsmegyei gazdasági egyesület figyelmét.

Tíz elsőrendű író 10 kötet művét adja pompás diszkötésben a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” (Budapest, VII., Károly-körut 9.) mindenkinek ingyen, csupán 12 krajcárt kér kötetenkint a bekötési táblára való beleillesztéséért, vagyis a 10 kötetnél 1 frt 20 kr., ha előfizeti a „Tolnai Világ Lapját” félévre 4 frt helyett 2 frt 48 kréért. Ez a 10 kötet mű rendkívül elegáns diszkötésben van kötve, s az egész 10 kötet egy védő tokban foglaltatik. Ezen 10 kötet mű bolti ára 15 forint. Itt felsoroljuk az írók neveit, valamint a művek címeit: Molnár Ferenc: Egy pesti leány története; Zöldi Márton: Egy primadonna házassága; Thuri Zoltán: Sötétség; Heltai Jenő: Titokzatos hercegnő; Tolstoj Leó: A pénz átka; Dumas Sándor: Örült a trónon; Conan Doyle: A család réme; Szomaházi István: Asszonyi bosszu; Kóbor Tamás: Örök éjszakák; és Gaál Mózes: Rácz Márton regénye. Nagyon ajánljuk t. előfizetőinknek ezen kitűnő lap előfizetését s melyről bátran mondhatjuk, hogy igaz különlegesség rendkívül dus tartalmánál fogva. Előfizetések a Magyar Kereskedelmi Közlönyhöz küldendők, Budapest, VII., Károly-körut 9.

Borsalino kalapok egyedüli rak-tára Fridmann Sándor utóda Fülöp Dezsőnél.

Dietrich-féle tea rumok 1/2 liter 65 krtól feljebb. 1/8 Ko. legfinomabb orosz tea 75 kr. 1 Ko. Cuba vagy gyögy kávé I-ső minőség frt 1.50, továbbá kapható a legjobb kályha ezüstbronz I drb 30 kr. Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyháza, Városház-tér 5. szám. Ugyanott lőpor, fegyvertöltények és játszó kártya áruda.

**Szabolcsmegye vasuti hálózata-
jának menetrendje.**

— Ervényes 1905. október 1-től. —

Az összeállítást a M. Á. V. igazgatósága 120.593 szám alatt felülvizsgálta.

1. Nyiregyházáról Debreczen felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6:50, 10:14, 2:36, 07:13, *08:54; Császárszállásról (6:58), (10:24), (2:44), (07:21), (*09:05) Ujfőhértó 7:12, 10:39, 2:58, 07:33, *09:21; Debreczenbe érkeik 8:04, 11:31, 3:50, 08:19, *010:26; Szatmár-Németibe érkeik. X, *2:02, 07:07, 012:38, X, Budapest k.-pu.-ra érkeik. *1:50, 06:40, *09:35, X, 05:45.

2. Nyiregyházáról Szerencs felé ind. vonatok: Nyiregyházáról indul *6:59, 10:04, *3:44, 5:49, 09:05 Királytelek *7:16, 10:17, *4:01, 06:02, 09:23, Görögsszállás *7:29, 10:25, *4:14, 06:11, 09:36; (Tisza-Polgár I. 5. és 11. sz. a.) Virányos (*7:36), (10:31), (*4:21) !, !, Vaskapu (*7:41),

(10:36), (*4:26) !, !; Rakamaz *7:49, 10:43, *4:34, 06:25, 09:55; Szerencsre érkeik. *8:35, 11:17, *5:20, 06:59, 010:43, Kassára *12:25, 3:30, 09:25, X, 05:02; Budapest k.-pu.-ra érkeik. *1:30, 07:00, *010:00, X, 6:35.

3. Nyiregyházáról Csap felé ind. vonatok: Nyiregyházáról indul 6:55, 11:32, 07:37; Sóstó 7:07, 11:43, 07:48; Sóstószőlőtelep (7:11), (11:47), (07:53); Kemece 7:27, 11:59, 08:06, Nyir-Bogdány 7:37, 12:08, 08:15; Keék (7:40), (11:18), (08:19); Demecsér 7:53, 12:19, 08:29, Pátróha 8:07, 12:31, 08:41; Kiszvárd 8:31, 12:49, 08:59; Fényes-Litke 8:45, 1:01, 09:12; Komoró 8:52, (1:08), (09:19), Thuzsér 9:04, 1:18, 09:31; Bezdéd 9:12, 1:25, 09:38 Csapra érkeik, 9:30, 1:42, 09:56; Munkácsra 11:29, *2:53; 011:12; Máramarosszigetre *4:25, 07:36, X, Ungvárra 11:37, 4:25, 011:03.

4. Nyiregyházáról Mátészalka f. induló v. Nyiregyházáról indul 7:05, 1:59, 07:18, Nagy-Kálló 7:49, 2:20, 07:49, Kálló-Semjén 8:24, 2:50, 08:20, Mária-Pócs 8:48, 3:08, 08:39, Nyir-Bátor 9:35, 3:37, 09:09, Mátészalkára érkezik 10:33, 4:25, 010:01.

5. Nyiregyházáról Tisza-Polgár felé ind. v. Nyiregyházáról indul 7:10, 10:04, 5:55, Királytelekről 7:33, 10:17, 06:16, Görögsszállás 8:01, *10:30, 06:46, (l. a. 2. és 8. sz. a.) Bashalom 8:13, *10:38, 06:57, Tisza-Eszlár 8:22, *10:44, 07:05, Kisfás-Földház 8:33, *10:52, 07:15, Hajnalos 8:46, *11:01, 07:27, Tisza-Lök 9:15, X, 07:47, (l. 13, 14. t.) Rázom 9:27, 07:56, Tisza-Dada 9:55, 08:20, Tisza-Dob 10:10, 08:32, Tikos 10:32, 08:52, Tisza-Polgárra érkeik 10:50, 09:08. (l. 17, 18. t.)

6. Nyiregyházáról Vásárosnamény f. ind. v. Nyiregyházáról indul 7:15, 2:13, 07:23, Nyiregyháza vásártér 7:26, 2:23, 07:33, Oros 7:42, 2:36, 07:46, Napkor 7:57, 2:59, 08:00, Apagy 8:21, 3:10, 08:20, Levelek—Magy 8:35, 3:22, 08:32, Ófehértó 8:53, 3:36, 08:44, Majláthtelep 9:03, 3:45, 08:53, Nyir-Bakta 9:25, 3:57, 09:05, Nyirvaja 9:54, 4:22, 09:30, Nyirmada 10:19, 4:38, 09:46, Vásárosnaményra érkeik 10:45, 5:01, 010:09.

7. Debreczenből Nyiregyháza felé i. vonatok: Budapest k.-pu.-ról indul *09:15, X, *7:25, 9:00, *2:35, Szatmár-Németiről indul X, 03:45, 8:53, *2:35, 2:50, Debreczenből indul *05:22, 8:51, 12:19, 4:36, 07:17, Ujfőhértó *6:25, 9:38, 1:11. 5:23, 8:20, Császárszállás (*6:39), (9:49), (1:22), (5:34)!, Nyiregyháza é. *6:49, 9:57, 1:31, 5:42, 8:39, (l. 1—6. t.)

8. Szerencséről Nyiregyháza f. ind. vonatok: Budapest k.-pu.-ról indul 09:40, 011:10, *7:40, 8:35, *2:15, Kassáról 011:55, X, *8:40, 12:26, X, Szerencséről ind. 05:10, 8:50, *12:00, 5:45, *07:07, Rakamaz 05:55, 9:28, *12:48, 06:25, *07:55, Vaskapu !, !, (*12:55), (06:30), (08:02), Virányos !, !, (*1:01), (06:35), (*08:08), Görögsszállás 6:12, 9:42, *1:10, 06:42, *08:17, (l. 5. t. is.) Királytelek 6:22, 9:51, *1:22, 06:51, *08:29, Nyiregyháza érk. 6:35, 10:03, *1:39, 07:03, *08:46. (l. 1—6. t.)

9. Csapról Nyiregyháza felé ind. vonatok: Ungvárról indul 04:41, 12:48, 4:42, Máramarosszigetről X, 10:05, *12:12, Munkácsról 04:13, *2:20, 4:13, Csapról 6:06, 3:29, 06:13, Bezdéd 6:26, 3:47, 06:32, Thuzsér 6:34, 3:54, 06:40 Komoró (6:43), (4:03), 06:49, Fényes-Litke 6:51, 4:11, 06:57, Kis-Várda 7:13, 4:27, 07:13, Pátróha 7:29, 4:40, 07:28, Demecsér 7:49, 4:52, 07:42, Keék (7:56), (4:59), (07:51), Nyir-Bogdány 8:01, 5:04, 07:56, Kemece 8:11, 5:13, 08:07, Sóstószőlőtelep (8:24), (5:24), (08:20), Sóstó 8:30, 5:30, 08:27, Nyiregyháza érk. 8:41, 5:40, 08:38. (l. 1—6. t.)

10. Mátészalkáról Nyiregyháza f. ind. v.: Mátészalkáról indul 03:36, 10:34, 2:00, Nyir-Bátor 04:38, 11:33, 3:30, Mária-Pócs 04:59, 11:53, 3:56, Kálló-Semjén 05:23, 12:16, 4:23, Nagy-Kálló 05:45, 12:36, 4:55, Nyiregyháza érk. 6:15, 1:04, 5:27. (l. 1—6. t.)

11. Tisza-Polgárról Nyiregyháza f. ind. v.: Ohát-Pusztakócsról indul 8:05, 08:02, (l. 17) és 18 t.) Tisza-Polgárról indul 03:15, 1:27, Tikos 03:32, 1:46, Tisza-Dob 03:52, 2:12, Tisza-Dada 04:12, 2:33, Rázom 04:28, 2:51, Tisza-Lök 04:51, (uj ind.)* *8:58, 3:03, (l. 13, 14 t., Hajnalos 05:04, *9:06, 3:15, Kisfás-Földháziól 05:18, *9:15, 3:28, Tisza-Eszlár 05:30, *9:22, 3:39, Bashalom 05:42, *9:28, 3:48, Görögsszállás 6:17, *9:42, 4:15, (l. 2., 8. t.) Királytelek 6:33, 9:51, 4:32, Nyiregyháza érk. 6:54, 10:03, 4:55. (l. 1—6. t.)

12. Vásárosnaményről Nyiregyháza ind.

vonatok: Vásárosnaményről indul 03:21, 9:03, 1:45, Nyirmada 03:51, 9:36, 2:20, Nyirvaja 04:18, 10:03, 2:47, Nyirbakta 04:37, 10:24, 3:12, Majláthtelep 04:51, 10:38, 3:26, Ófehértó 05:02, 10:50, 3:42, Levelek—Magy 05:14, 11:02, 3:52, Apagy 05:35, 11:23, 4:13, Napkor 05:50, 11:38, 4:30, Oros 6:05, 11:54, 4:47, Nyiregyháza vásártér 6:20, 12:09, 5:02, Nyiregyháza érk. 6:30, 12:19, 5:12, (l. 1—6. t.)

13. Debreczenből Tisza-Lök felé i. vonatok: Debreczenből ind. *05:35, *8:09, *12:14, 4:41, Büdszentmihály *7:53, 04:03, *2:32, 07:14, Egyházerdő (*8:00), (04:10), (*2:39), (07:21), Tisza-Lökre érkezik *8:10, 04:20, *2:49, 07:32. (l. 5. és 11. t.)

14. Tisza-Lökről Debreczen felé induló v.: Nyiregyházáról indul X, 10:04, X, 5:55, (l. 5. t.) Tisza-Lökről ind. 4:46, *12:59, *3:52, 07:52, Egyházerdő (4:56), (*1:09), (4:02), (08:02), Büdszentmihály 05:05, *1:17, 4:10, X, Debreczenbe érkezik 7:40, *3:35, 06:28, X.

15. Debreczenből Nyirábrány f. ind. vonatok: Budapest k.-pu.-ról indul *7:25, 9:00, *2:35, *09:15, X, Debreczenből ind. *12:11, 4:00, *06:55, 08:24, 02:50, 05:10, Nyirábrány (*12:42), 4:53, (*07:25), 09:29, 03:34, 5:56, Nagykárolyba érk. *1:24, 06:02, *08:06, 011:18, 04:41, 7:19.

16. Nyirábrányból Debreczen f. induló v.: Nagykárolyból indul 08:17, 04:56, *7:25, 9:49, *3:13, 4:06, Nyirábrány 09:30, 6:27, (*8:14), 10:56, (*3:58), 5:43, Debreczenbe érk. 010:11, 7:26, *8:46, 11:37, *4:31, 6:43.

17. Tisza-Polgárról Ohát-Pusztakócsra i. v. Nyiregyházáról indul X, 7:10, (l. 5. t.) Tisza-Polgárról indul 03:24, 11:45, Folyásról 03:42, 12:03, Ohát-Pusztakócsra érkezik 05:01, 1:19, Debreczenbe érkezik 7:54, 5:35, Füzesabonyba érk. 10:24, 4:09.

18. Ohát-Pusztakócsról Tisza-Polgár felé i. v. Debreczenből indul 04:36, 4:56, Füzesabonyból indul X, 5:22, Ohát-Pusztakócsról 8:05, 08:02, Folyásról 9:34, 09:21, Tisza-Polgárra érkezik 9:51, 09:38. (l. 11.)

19. Nagykárolyból Csap felé ind. vonatok: Nagykárolyból indul 04:54, 4:20, Mátészalkáról 6:36, 06:27, Vásárosnaményről 7:34, 07:35, Kisvarsányról 7:44, 07:47, Gyűréről 7:53, 07:57, Kopócsapáthiról 8:05, 08:11, Cserepeskenéz 8:18, 08:26, Tornyos-Pálcáról 8:34, 08:44, Mándokról 8:50, 09:03, Csapra érk. 9:23, 09:45.

20. Csapról Nagykároly felé ind. vonatok: Csapról indul 03:13, 3:34, Mándokról 03:58, 4:12, Tornyospálcáról 04:27, 4:35, Cserepeskenéz 04:37, 4:44, Kopócsapáthi 04:53, 4:57, Gyüre 05:06, 5:09, Kisvarsány 05:16, 5:18, Vásárosnaményről (l. 6-12 t.) 05:36, 5:35, Mátészalkáról (l. 4-10 t.) 6:45, 06:33, Nagykárolyba érk. 8:31, 08:02.

Jelmagyarázat 0 : az éjjeli órákat jelzi. ( )-be tétel feltételes megállást jelent. Az idő órákban és percekben van kitüntetve. * a gyorsvonatot, * a motoros üzemet különbözteti meg. ! = a vonat megállás nélkül áthalad.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Nyiregyháza város egyik képviselő-testületi közgyűlésén kiméletlenül támadtam a „Nicholson” budapesti gépgyárat, amely gyár Nyiregyháza városának jéggyárát szerelte és gépekkel látta el. Bizonyítást ígertem akkor. A költségvetés tárgyalásának ide vonatkozó tételénél akartam ezt tenni, de az előre haladott idő miatt bejelentettem, hogy bizonyítékaimat Májerszky Béla polgármester urnak fogom bemutatni. Ezen bizonyítékok engem minden állításomban igazolnak ugyan, de nem kívánok már ezekkel senki előtt bizonyítani, hanem egyszerűen utalok Budapest polgármesterének a tegnapi fővárosi közgyűlésen Baranyay Sándor interpellációjára adott válaszára, mely kivonatosan így szól:

„Baranyay Sándor a multkori közgyűlésen azt a kérdést intézte a polgármesterhez, hogy a több millió költéssel tervezett állategészségügyi telep miért nem kezdte meg a működését, holott már öt hónap óta fizetik a személyzetét. A polgármester kijelentette, hogy ennek a „Nicholson” gépgyár az oka, a mely rossz gépeket szállított. A vizsgálat folyamatban van és gondja lesz reá, hogy a főváros ne károsodjék.”

*) E rovart alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Hogy a ha százezer koronába került nyiregyházi jéggyár hogy működik, azt ki tudná megmondani?!

Még csak arra kérem azt a városi urat, ki velem a fölött vitatkozott, hogy egy ló-erő óránként 15—16 filléért nem drága, hogy forduljon Doctor Ármán, helyben lakó kir. iparfelügyelő urhoz, ki elismert gépész mérnök, és ő talán igazolni fogja azon állítást, hogy egy ló-erő óránként 3 filléért nem olcsó, és hogy géptörlesztéssel és üzemköltséggel együtt még egyszer annyit lehet biztosan ki lehet állítani.

Nyiregyháza, 1905. 9/XI.

Sándor Mór

Levél a szerkesztőhöz.

A megbolygatott sírok.

A vasuti-út rendezése közben szükségessé vált a vasuti temetőből 3—4 méter szélességű föld darab hihasítása. E munka már négy napja folyik, miközben a munkát teljesítő 2—3 napszamos a kihasítandó föld-darabban fekvő sírokat felássá, az azokban porladozó koporsókat kiszedi, fél napok hosszat feküdni hagyja, hatósági közeg, avagy a halott hozzátartozóinak jelenléte nélkül saját belátása és tetszése szerint új gödörbe helyezi el.

A kegyeletnek legegységesebb fajtát nélkülöző emez önkényeskedéshez joga van-e annak a két napszamosnak? Avagy a hatóság rendeletére történik, annak ellenőrzése nélkül.

S ha igen, történhet-e mindez az elhunyt életben levő családtagjainak megkérdezése, beleegyezése, avagy egyáltalán hozzászólása nélkül?

Ki vállal felelősséget azért a lelki fájdalomért, amit az ő kedves halottját a régi, fájdalmas helyen kereső és ott hiába kereső özvegy, szülő vagy gyermek érez? Talán a rendőrkapitány ur, vagy a városi tanács?

Nyiregyháza, 1905. november 8.

Egy tisztelője.

Szerkesztői üzenetek.

P. N. Helyben. Verse rossz. Nem közöljük!

P. S. Ebből a számból cikkét kénytelenek voltunk kihagyni. Legközelebbi számunkban hozni fogjuk.

Hirdetések.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

ÓRAK, ÉKSZEREK és LÁTSZEREK

minden elfogadható árban

kiarusittatnak

Sulyok János

órás és ékszerész, Nyiregyháza Pazonyi-utca 2. sz.

Ugyanott az összes állványok és egy pénzszekrény is eladó.

ARNHEIM S. J. es. és kir. udvari szállító

pénzszekrény

és tressorgyár

BUDAPEST, gyár: V. Árboc-utca 3.

(Váci-út mentén.) — Mintaraktár:

V., Erzsébet-tér 17. sz.

Tűz, betörés és thermitbiztos pénzszekrények, páncélszekrények, páncélszobák. Tűzmentes könyv- és okmány-szekrények. Safe Depositok.

„Batul“ „Ponyik“

erdélyi faj

ALMA

kapható:

Brüll Izidor vendéglősnél.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS.

Órák, ékszerek és látszerek

minden elfogadható árban

kiarusittatnak

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerész, Nyiregyháza, Pazonyi-u. 2.

Ugyanott az összes állványok és egy pénzszekrény is eladó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál

Nyiregyháza.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. — BUDAPEST VI., Ó-utca 6. — Telefon 80—89

a magyar királyi szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgönyeim: Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál é a magyar királyi postatakarékpénztárnál

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzemmel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvezőbb feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom, és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok. Semmiféle előleges jutalékot nem kérek ugyazintén minden levelet, választásbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. bankháza

BUDAPEST VI., Ó-UTCZA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés. A XVII-ik osztálysorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal b. megrendeléseit, legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mezt ezek nagy nyereménnyel még nem lettek kisorsolva:

2979 12128 12953 16065 35733 44596 51325 58762 80847 99191 101580 105655

Megrendelő-lap.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6. (Kivágandó.)

Megrendelem önöknél

a.....számu

egész
fél
negyed
nyolcadsorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm.
kérem utánvenni.

Név: .....

A nemkívántat tessék áthuzni.

Lakhely, u. p.: .....

UNGÁR LIPÓT divatáruháza Nyiregyházán.

Megérkeztek

az őszi idényre rendkívül nagy választékban a **legutolsó** divat-
ujdonságok, különösen a következő cikkekben:

Angol costum-, ruha- és blous szövetek. Ruha- és blous selymek. Angol blous selyem különlegességek. Flanellek, barchetek, télikendők, kész női fehérneműek, gyermek fehérneműek, Regenhart féle asztalkészletek. Legjobb gyártmányú vásznak, törülközők és zsebkendőkben. Menyasszonyi kelengye raktár. Ugyiszintén gazdag raktár futó és sofa szőnyegek, függönyök és agyterítőkben. Férfi ing, gallér, kézelő.

Olcsó szabott árak.

Ha távol lakó rokonnak, vagy barátnak képeslevelező-lapot küld

Ha elegáns kivitelű levélpapírra óhajtana szert tenni

Ha névjegyet, esküvői meghívót, vagy valamely más nyomtatványt akar készíttetni

Ha bármilyen könyvet beszerezni akar

Ha hirlapokra, vagy folyóiratokra van szüksége

minden alkalommal tessék bizalommal fordulni
PIRINGER és papírkereskedéséhez,
könyv- és könyvnyomdával van
mely könyvkötéssel van
egybe kötve

JÁNOS

Téli cikkek

legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bevezettem teljesen a legjobb minőségű férfi, női és gyermek tricó (Jäger)ing, alsó nadrág, finom harisnya, fuszekli, bokavédő, (gamaschni) kötött és bőr keztyűk, eső ernyő.

Gyermek ruháskák, esinos leányka fejkötők, (kapisony) sapkák, bőr és posztó gyermek-cipők férfi és női reggeli cipők.

Továbbá mindennemű üveg, porcellán és zománcozott edények, fás kosarak, csinos szoba-diszek.

Gyermek-kocsi raktár. Reform-szék.

Gyermekjáték dus választékban.

Deutsch J.

Iskola-utca 1.

Első nyiregyházi bazár.

Óriási szerencse Gaedickenél!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat **602.000** koronát a 62551. számra,

háromszor a nagy főnyereményt **400.000** koronát a 11119. számra,

400.000 „ „ 28916. „

400.000 „ „ 33464. „

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20 000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII-ik sorsjátéknál mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á 600.000, 1 nyeremény á 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25 000, 8 á 20.000 8 á 15.000, 36 á 10.000, 67 á 5000 stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad
1.50

Egy negyed
3.—

Egy fél
6.—

Egy egész sorsjegy
12.— korona,

melyek az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
foylaman
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES Medgyes, 168. N.-Küküllőmegye.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek tolytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

KÜLÖNLEGESSEGI

mindennemű **gazdasági gépek,**
műszaki cikkek és **malom-**
berendezések előnyös feltételek
mellett beszerezhetők és raktáron is
találhatók

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvi-
teleket is elvállal.

Főüzlet: Nyiregyháza Gróf Károlyi-téren.
Fióküzlet: Mátészalkán.

SIRKŐVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb áruk

— mellett kaphatók: —
FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

— Nyiregyháza, —
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Hegedüs Ignác és Társai cég

Ajánl: zabot, szénát,
szalmát, és szecskát,
nagyban és kicsinyben.

Iroda és raktárhelyiség:

Városház-tér 3. Csengery ház.

ÚJ FÜSZER NAGYKERESKEDÉS!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az alanti törv. bejegyzett cégünk alatt

Vármegyeház-tér 13. számú, néhai Burger Mihály-féle házban
fűszer-, liszt-, déli gyümölcs- és vegyes nagykereskedést nyitottunk.

Mindenféle fűszer és gyarmatarukon kívül raktáron tartjuk az összes

gazdasági cikkeket, u. m.:

valódi belga kék kocsi-kenőcsöt, kőszén-kátrányt, carbolineumot, kötélárut, petróleumot, marhasót.

— valamint, minden e szakmához tartozó cikkek, amelyeket a

legjutányosabb árakban

bocsátunk a n. é. közönség rendelkezésére. Midőn a legszolidabb és pontos kiszolgálásról eleve is biztosítjuk a n. é.

közönséget, kérjük szives pártfogását és vagyunk tisztelettel:

CSILLAG, FREIREICH és BÖHM.

Telephon sz. 70.

Telephon sz. 70.

Páris és Bécs modell kalapjainak egyedüli elárúsítója
Nyiregyháza és vidékén.

HALMAGYI SÁMUEL

UTÓDA

női felöltők és kalapok legnagyobb áruháza

Nyiregyháza, a Teszter cukrázdával szemben.

1905. őszi és téli idényre az újdonságok már megér-
keztek, női, gyermek felöltőkben, modell kalapban.

Bámulatos olcsó árban kaphatók.

UJ ÜZLET! SZOLID ÁRAK!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy Nyiregyházán, a „Korona“ épületben, (a MEISELS és SALGÓ cég volt helyiségében)

POSZTÓ ÜZLETET

nyitottam és azt a legdivatosabb gyapju és valódi angol szövetekkel szereltem föl.

Sok évi, a helybeli piacon szerzett tapasztalatom és ismeretsegem lehetővé tették, hogy raktáramat a legujabb és legdivatosabb szövetekkel lássam el, úgy, hogy a legkényesebb izlésnek is minden tekintetben megfeleljek.

A n. é. vevő közönség szives pártfogását kérve s ma gamat jóindulatukba ajánlva, vagyok tisztelettel

PREISZ BERTALAN.

Óriási választék!

Pontos kiszolgálás!

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviseleink, kik szerűnket raktáron tartják és kik bárkinek dímentesen egy könyvet adnak a következők: Nagy Kálmán gyógyszerész úr.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Nyiregyházán kívül lakók egyenesen Londonba intézzék.

INGYEN PRÓBA 137. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 137).
62, Chancery Lane,
London, ANGLIA.

Nagymennyiségű katonaló pokrócz

— kapható —

olcsón

GUTTMANN HENRIK

üzletében.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja:

Uj Victoria sorvető és
legjobb műtrágyaszóró
gépeit váltó kerekek nélkül.
Répa és szecskavágóit,
Gőzcséplő gépeit. Stb.

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és
kalap áruháza

Óriási választék
selyem és flanell
blousokban.

Rózsá

LAJOS utóda

Nagy választék szörme Boákban meglepő
olcsó áron.

Óriási választék
selyem és flanell
blousokban.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.